

Pareiškimas dėl pagrindinio neigiamo investicinių sprendimų poveikio tvarumo veiksniams

Finansų rinkos dalyvis

„Luminor Bank“ AS (įskaitant Lietuvos ir Latvijos skyrius), LEI 213800JD2L89GGG7LF07

Santrauka

„Luminor Bank“ AS (įskaitant Lietuvos ir Latvijos skyrius), LEI 213800JD2L89GGG7LF07 (toliau – Bankas) atsižvelgia į pagrindinį neigiamą savo investavimo sprendimų poveikį tvarumo veiksniams. Šis pareiškimas yra konsoliduotas pareiškimas dėl „Luminor Bank“ AS (įskaitant Latvijos ir Lietuvos skyrius) daromo pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams.

Šis pareiškimas dėl pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams apima ataskaitinį laikotarpį nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

Bankas atsižvelgia į pagrindinį neigiamą poveikį įmonės lygiu, matuodamas ir stebėdamas suminį neigiamą poveikį Portfelio valdymo paslaugos investicijų tvarumo veiksniams (toliau – PVP). Bankas atsižvelgia į privalomus pagrindinius neigiamo poveikio rodiklius ir tris savanoriškus rodiklius, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos 2019 m. lapkričio 27 d. Reglamente (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (toliau – SFDR) ir 2022 m. balandžio 6 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2022/1288, kuriame papildomas Reglamentas (ES) 2019/2088 (toliau – SFDR RTS), atsižvelgiant į duomenų prieinamumą ir kokybę.

Pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams aprašymas

1 LENTELĖ

Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
-------------------------------------	-------	------------------	------------------	-------------	---

KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI

Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	1. Išmetamas ŠESD kiekis	1 lygio išmetamas ŠESD kiekis	5847,013 tonos CO2e	6571,093 tonos CO2e	Aprėptis ¹ 94,66% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Palyginti su 2022 m., 2023 m. pastebimas absoliutaus išmetamųjų ŠESD kiekio padidėjimas, o tai atitinka bendrą valdomo turto padidėjimą.
		2 lygio išmetamas ŠESD kiekis	1328,1575 tonos CO2e	1201,1813 tonos CO2e	Aprėptis 94,66% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Be to, investavimo komanda 2023 m. pabaigoje atnaujino portfelio paskirstymą, teikdama pirmenybę priemonėms, kurių ASV rodikliai yra aukštesni. Perbalansavimo procese taikomi ASV pirmenybės principai įtvirtinti Banko ASV išsamaus patikrinimo tvarkoje.
		3 lygio išmetamas ŠESD kiekis	49562,87 tonos CO2e	40866,637 tonos CO2e	Aprėptis 93,26% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Tiek įmonės (Banko), tiek produkto (portfelio valdymo paslaugos) lygmeniu į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui investicijų procese atsižvelgiame:
		Bendras išmetamas ŠESD kiekis	56898,664 tonos CO2e	48755,906 tonos CO2e	Aprėptis 93,13% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	

2. Išmetamo anglies dioksido kiekis	Išmetamo anglies dioksido kiekis	573,7082 tonos CO2e / EUR M investicijų	636,48517 tonos CO2e / EUR M investicijų	Aprėptis 93,13% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	1) savo investicinę veiklą grįsdami ir vadovaudamiesi Jungtinių Tautų (JT) atsakingo investavimo principais ir investuodami tik į tuos kolektyvinio investavimo subjektus, kurie platina JT atsakingo investavimo principus pasirašiusių investicijų valdytojų išleistas finansines priemones;
3. Investuojamųjų įmonių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų įmonių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	1073,6865 tonos CO2e / EUR M pajamų	1195,1255 tonos CO2e / EUR M pajamų	Aprėptis 93,25% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	2) Siekdami užkirsti kelią tiesioginėms investicijoms į finansines priemones, galinčias daryti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, vadovaujamės „Luminor“ tvarumo politikoje pateiktu subjektų, į kuriuos neinvestuojama, sąrašu.
4. Pozicija įmonių, vykdančių veiklą iškas-tinio kuro sektoriuje, atžvilgiu	Investicijų į įmones, vykdančias veiklą iškas-tinio kuro sektoriuje, dalis	15,537964 %	22,354828 %	Aprėptis 91,53% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Per ateinantį ataskaitinį laikotarpį Bankas atidžiai stebės savo portfelį bei finansinių priemonių ASV duomenis, vertindamas ASV integravimo į investicinių sprendimų priėmimo procesą galimybes.
5. Neatsinaujinančiųjų išteklių energijos su-vartojimo ir gamybos dalis	Investuojamųjų įmonių neatsi-naujinančiųjų išteklių energijos suvar-tojimo ir gamybos iš neatsinauji-nančių energijos išteklių dalis, palyginti su atsinaujinanči-aisiais energijos ištekliais, išreikšta visų jos energijos išteklių procen-tine dalimi	Vartojimas: 63,739517 % Gamyba: 62,329475 %	Vartojimas: 68,15797 % Gamyba: 64,81613 %	Aprėptis 82,35% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% Aprėptis 97,49% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	
6. Energijos suvartojimo intensyvumas konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje	Energijos su-vartojimas Gwh konkrečiame didelio poveikio klimatui sek-toriuje vienam milijonui eurų	Iš viso: 0,90097845 Gwh / EUR M pajamų A sektorius: 0,33064696 Gwh / EUR M pajamų B sektorius: 2,431795 Gwh / EUR M pajamų C sektorius: 0,34526384 Gwh / EUR M pajamų D sektorius: 3,5903249 Gwh / EUR M pajamų	Iš viso: 1,2918688 Gwh / EUR M pajamų A sektorius: 0,22256191 Gwh / EUR M pajamų B sektorius: 2,3637462 Gwh / EUR M pajamų C sektorius: 0,37483943 Gwh / EUR M pajamų D sektorius: 4,2673697 Gwh / EUR M pajamų	Aprėptis 94,65% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% Aprėptis 99,51% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% Aprėptis 94,49% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% Aprėptis 98,46% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% Aprėptis 79,29% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	

E sektorius: 0,6254704 Gwh / EUR M pajamų	E sektorius: 0,65044296 Gwh / EUR M pajamų	Aprėptis 85,13% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%
F sektorius: 0,16026604 Gwh / EUR M pajamų	F sektorius: 0,17502373 Gwh / EUR M pajamų	Aprėptis 87,66% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%
G sektorius: 0,07455489 Gwh / EUR M pajamų	G sektorius: 0,080478735 Gwh / EUR M pajamų	Aprėptis 98,73% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%
H sektorius: 0,869779 Gwh / EUR M pajamų	H sektorius: 0,87975204 Gwh / EUR M pajamų	Aprėptis 89,93% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%
L sektorius: 0,4215998 Gwh / EUR M pajamų	L sektorius: 0,41306198 Gwh / EUR M pajamų	Aprėptis 97,34% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%

Biologinė įvairovė	7. Veikla, daranti neigiamą poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, turinčias veiklos objektų ir (arba) vykdančias veiklą pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose arba netoli jų, dalis, kai tų investuojamųjų bendrovių veikla daro neigiamą poveikį toms teritorijoms	2,5187488 %	2,7025752 %	Aprėptis 90.84%
Vanduo	8. Į vandenį išleidžiami teršalai	Investuojamųjų bendrovių į vandenį išleidžiamas teršalų kiekis tonomis, tenkantis vienam investotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	0,007292491 tonos / EUR M investicijų	0,007026639 tonos / EUR M investicijų	Aprėptis 26,96% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%
Atliekos	9. Pavojingųjų atliekų procentinė dalis	Investuojamosiose bendrovėse susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis tonomis, tenkantis vienam investotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	52,909935 tonos / EUR M investicijų	57,254147 tonos / EUR M investicijų	Aprėptis 93,53% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%

RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KORUPCIJOS BEI KYŠININKAVIMO PREVENCIJOS SRITYSE

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai	
Socialiniai ir darbuotojų klausimai	10. JT pasaulinio susitarimo principų ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gairių daugianacionalinėms įmonėms pažeidimai	Investicijų į investuojamąsias įmones, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais, dalis	13,0309725 %	7,6426277 %	Aprėptis 90.84%	Investavimo komanda 2023 m. pabaigoje atnaujino portfelio paskirstymą, teikdama pirmenybę priemonėms, kurių ASV rodikliai yra aukštesni. Perbalansavimo procese taikomi ASV pirmenybės principai įtvirtinti Banko ASV išsamaus patikrinimo tvarkoje.
	11. Nėra procesų ir atitikties mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias politikos, skirtos stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, arba neturinčias skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmų, skirtų reaguoti į JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimus, dalis	0,48554397 %	0,5008696 %	Aprėptis 97,22% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Tiek įmonės (Banko), tiek produkto (portfelio valdymo paslaugos) lygmeniu į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui investicijų procese atsižvelgiame: 1) savo investicinę veiklą grįsdami ir vadovaudamiesi Jungtinių Tautų (JT) atsakingo investavimo principais ir investuodami tik į tuos kolektyvinio investavimo subjektus, kurie patina JT atsakingo investavimo principus pasirašiusių investicijų valdytojų išleistas finansines priemones; 2) Siekdami užkirsti kelią tiesioginėms investicijoms į finansines priemones, galinčias daryti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, vadovaujames „Luminor“ tvarumo politikoje pateiktu subjektu, į kuriuos neinvestuojama, sąrašu.
	12. Nepakoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas	Vidutinis nekorreguotas investuojamųjų bendrovių moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas	11,373357 %	11,285238 %	Aprėptis 51,96% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Per ateinantį ataskaitinį laikotarpį Bankas atidžiai stebės savo portfelių bei finansinių priemonių ASV duomenis, vertindamas ASV integravimo į investicinių sprendimų priėmimo procesą galimybes.
	13. Lyčių pusiausvyrą valdyboje	Vidutinis investuojamųjų bendrovių valdybų narių moterų ir vyrų skaičiaus santykis, išreikštas visų valdybos narių procentine dalimi	32,082493 %	30,87223 %	Aprėptis 95,21% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	
	14. Prieštarigai vertinamų ginklų (priešpėstinių, kasetinių šaudmenų, cheminių ginklų ir biologinių ginklų) pozicija	Investicijų į investuojamąsias bendroves, dalyvaujančias gaminant arba parduodant prieštarigai vertinamus ginklus, dalis	0,002832625 %	0,001862367 %	Aprėptis 95,21% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	

Rodikliai, taikomi investicijoms į valstybes ir viršvalstybinius subjektus

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Aplinkos klausimai	15. ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų valstybių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	586,6918 tonos CO2e / EUR M BVP	539,6328 tonos CO2e / EUR M BVP	Aprėptis 99,33% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	<p>Investavimo komanda 2023 m. pabaigoje atnaujino portfelio paskirstymą, teikdama pirmenybę priemonėms, kurių ASV rodikliai yra aukštesni.</p> <p>Perbalansavimo procese taikomi ASV pirmenybės principai įtvirtinti Banko ASV išsamaus patikrinimo tvarkoje.</p> <p>Tiek įmonės (Banko), tiek produkto (portfelio valdymo paslaugos) lygmeniu į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui investicijų procese atsižvelgiame:</p> <p>1) savo investicinę veiklą grįsdami ir vadovaudamiesi Jungtinių Tautų (JT) atsakingo investavimo principais ir investuodami tik į tuos kolektyvinio investavimo subjektus, kurie platina JT atsakingo investavimo principus pasirašiusių investicijų valdytojų išleistas finansines priemones;</p> <p>2) Siekdami užkirsti kelią tiesioginėms investicijoms į finansines priemones, galinčias daryti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, vadovaujamės „Luminor“ tvarumo politikoje pateiktu subjektų, į kuriuos neinvestuojama, sąrašu.</p> <p>Per ateinantį ataskaitinį laikotarpį Bankas atidžiai stebės savo portfelį bei finansinių priemonių ASV duomenis, vertindamas ASV integravimo į investicinių sprendimų priėmimo procesą galimybes.</p>
Socialiniai klausimai	16. Su socialiniais pažeidimais susijusios investuojamosios šalys	Su socialiniais pažeidimais, kaip nurodyta tarptautinėse sutartyse ir konvencijose, Jungtinių Tautų principuose ir, kai taikytina, nacionalinės teisės aktuose, susijusių investuojamųjų šalių skaičius (absoliutusis skaičius ir santykinė dalis, gauta padalijus iš visų investuojamųjų šalių)	Santykine dalis: 2,0411384 % Absoliuti dalis: 2 –	Santykine dalis: 2,6133695 % Absoliuti dalis: 2,5 –	Aprėptis 100% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% Aprėptis 100% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Bankas laikosi investavimo apribojimų, susijusių su ES, JT ir JAV įvestomis sankcijomis.

Rodikliai, taikomi investicijoms į nekilnojamąjį turtą

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Iškastinis kuras	17. Iškastinio kuro pozicija, atsirandanti per nekilnojamąjį turtą	Investicijų į nekilnojamąjį turtą, susijusių su iškastinio kuro gavyba, saugojimu, transportavimu ar gamyba, dalis	N/A	N/A	N/A	Netaikytina investicijoms, įtrauktoms į Banko portfelio valdymo paslaugą.
Energijos vartojimo efektyvumas	18. Neefektyviai energiją vartojančio nekilnojamojo turto pozicija	Investicijų į neefektyviai energiją vartojantį nekilnojamąjį turtą dalis	N/A	N/A	N/A	

Politikos, kuria siekiama nustatyti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir jo prioritetą, aprašymas

„Luminor“ grupė patvirtino šias politikas ir gaires, kurių tikslas – padėti nustatyti ir prioretizuoti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui darančius veiksnius grupės padalinių ir pavaldžiųjų įmonių verslo veikloje:

Tvarumo politika (patvirtinta 2022 m. gruodžio 16 d.) – joje apibrėžiami pagrindiniai tvarumo principai ir vertybės, kurių laikomės verslo veikloje ir priimdami sprendimus (įskaitant investicinių sprendimų priėmimą). Nuostatų ir pagrindinių principų santrauka pateikta [čia](#).

Tvaraus investavimo gairės (patvirtintos 2022 m. lapkričio 25 d.) – jose apibrėžiami tvaraus investavimo principai, taip pat tvarumo (ASV) rizikos integravimas į sprendimų dėl investicijų priėmimo procesą „Luminor“ banke ir jo investicijų valdymo pavaldžiosiose įmonėse. Tvaraus investavimo gairių, kuriose pateiktas trumpas pagrindinių principų aprašymas, apžvalga paskelbta [čia](#).

Bankas patvirtino PVP tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūrą (2023 m. gegužės 30 d.), kurioje aprašomas tvarumo (ASV) rizikų bei pagrindinių neigiamų poveikių integravimas investavimo sprendimų priėmimo procese bei tvaraus investavimo (ASV) išsamaus patikrinimo procesas, atliekamas prieš įtraukiant siūlomas finansines priemones į PVP aktyvųjų sąrašą. Be to, šioje procedūroje apibrėžiama: 1) atsakomybės Banko Turto valdymo departamentui priskyrimas investicinių sprendimų priėmimo procese nustatant pagrindinių neigiamų poveikių prioritetų sistemą; 2) Pagrindinių neigiamų poveikių prioritetų sistemai taikoma atitinkama metodika.

Investavimo procese Bankas siekia nustatyti pagrindinį neigiamą investicinių sprendimų poveikį tvarumo veiksniams. Bankas vengia tiesioginių investicijų į įmones, kurios neatitinka minimalių tvarumo reikalavimų. Taip pat Bankas siekia investuoti į investicinius fondus, kuriuos valdo išorės valdytojai, kurie yra pasirašę JT Atsakingo investavimo principus (JT PRI) ir taip demonstruoja teigiamą tendenciją integruojant ESG veiksnius į savo verslą. Tai suteikia Bankui galimybę nustatyti investicijas ir jų prioritetus pagal mažesnę neigiamą poveikį tvarumui.

Aukščiau pateiktiems rodikliams nustatyti Bankas remiasi trečiosios šalies duomenų teikėju, kurio duomenų kokybė ir prieinamumas bei trečiosios šalies patikimumas įvertinti ir pasirinkti pagal Banko pirkimų procesus ir metodiką.

Pagrindinio neigiamo poveikio nustatymo metodika visais atvejais priklauso nuo duomenų prieinamumo ir kokybės, ir turi būti vertinama atsižvelgiant į galimas paklaidas. Banko kiekybiniai vertinimai yra priklausomi nuo duomenų, gautų iš trečiųjų šalių duomenų teikėjų (CLARITY AI, Inc.), kokybės.

Dalyvavimo politika

Pagal galiojančius teisės aktus², prieš teikdami portfelio valdymo paslaugas, informuojame klientus, kad Bankas tiesiogiai neinvestuoja į akcijas bendrovių, įtrauktų į prekybos reguliuojamose rinkose sąrašą. Todėl Bankas dalyvavimo politikos nerengia.

Nuorodos į tarptautinius standartus

Mes prisiimame atsakomybę už savo veiklos poveikį visuomenei bei aplinkai ir to paties tikimės iš savo paslaugų teikėjų ir tiekėjų. Prieš užmezgdami bet kokius dalykinius santykius su paslaugų teikėjais ir tiekėjais, prašome patvirtinti, kad jie laikosi mūsų Elgesio kodekse išdėstytų „Luminor“ atsakingo verslo elgesio principų. Savo veiklą grindžiame ir joje vadovujamės tarptautinius standartus nustatančių institucijų pateiktomis gairėmis, įskaitant (be apribojimų):

- Jungtinių Tautų Pasauliniu susitarimu; Atsakingo investavimo principais; Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais;
- EBPO Gairėmis daugiašalėms įmonėms; Kovos su papirkimu ir korupcija gairėmis;
- Tarptautinės darbo organizacijos trišalės deklaracijos principais dėl tarptautinio verslo įmonių ir socialinės politikos;
- JAV kovos su korumpuota praktika užsienyje įstatymu ir 2010 m. Jungtinės Karalystės 2010 m. Kovos su papirkinėjimu įstatymu;
- Baltijos šalių bankų asociacijų elgesio kodeksais.

Tvarumo politikoje įsipareigojame remti perėjimą prie mažai anglies dioksido išskiriančių technologijų ekonomikos. Prireikus, vadovujamės vidaus nuostatomis, apibrėžiančiomis ASV išsamaus patikrinimo vykdymą, ir esame įsipareigoję į savo procesus integruoti tarptautinius reikalavimus, savanoriškus įsipareigojimus bei sistemas, kurios yra pripažįstamos pagal ES teisės aktus³,⁴, EBPO gaires⁵, Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus⁶ ir Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus⁷.

Istorinis palyginimas

Istorinio palyginimo tikslais į 1, 2 ir 3 lenteles įtraukiame ankstesnio ataskaitinio laikotarpio duomenis. Ankstesnio ataskaitinio laikotarpio duomenys galėjo būti atnaujinti atsižvelgiant į skaičiavimo metodikos pokyčius ir investicinių portfelių duomenų patobulinimus.

Kiti pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams rodikliai

Be nurodytų privalomų pagrindinių neigiamo poveikio rodiklių rinkinio, mes atsižvelgiame į tris papildomus rodiklius, kurie buvo parinkti atsižvelgiant į duomenų prieinamumą ir kokybę.

Bankas pasirinko rodiklį, susijusį su išmetamaisiais teršalais – investicijomis į įmones, neturinčias anglies dioksido išmetimo kiekio mažinimo iniciatyvų. Atsižvelgdamas į šį rodiklį, Bankas vertina investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų, kuriomis siekiama suderinimo su Paryžiaus susitarimu, dalį. Šis rodiklis pateikiamas kaip apibrėžta lentelėje „Papildomi klimato ir kiti su aplinka susiję rodikliai“ pagal SFDR RTS (2 lentelė, 4 rodiklis).

Bankas pasirinko rodiklį, susijusį su žmogaus teisėmis – žmogaus teisių politikos nebuvimas. Pagal šį rodiklį Bankas vertina investicijų į žmogaus teisių politikos neturinčius subjektus dalį pagal SFDR RTS (3 lentelė, 9 rodiklis).

Bankas taip pat vertina rodiklį, susijusį su korupcijos ir kyšininkavimo prevencija. Pagal šį rodiklį Bankas stebi apkaltinamųjų nuosprendžių ir baudų už korupcijos ir kyšininkavimo teisės aktų pažeidimus skaičių ir sumas pagal SFDR RTS (3 lentelė, 17 rodiklis).

Papildomam pagrindiniam neigiamam poveikiui tvarumo veiksniams nustatyti Bankas nenaudoja kitų rodiklių, išskyrus privalomus 1 lentelėje pateiktus rodiklius ir papildomus rodiklius, kuriuos pasirinkome vertinti 2 ir 3 lentelėse.

2 LENTELĖ

Papildomi klimato ir kiti su aplinka susiję rodikliai

KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI

Neigiamas poveikis tvarumui	Neigiamas poveikis tvarumo veiksniams (kokybiniai arba kiekybiniai duomenys)	Matas	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves						
Išmetamas teršalų kiekis	4. Investicijos į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų, kuriomis siekiama suderinimo su Paryžiaus susitarimu, dalis	60,9084 %	71,442245 %	Aprėptis 99,66% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	<p>Investavimo komanda 2023 m. pabaigoje atnaujino portfelio paskirstymą, teikdama pirmenybę priemonėms, kurių ASV rodikliai yra aukštesni. Perbalansavimo procese taikomi ASV pirmenybės principai įtvirtinti Banko ASV išsamaus patikrinimo tvarkoje.</p> <p>Tiek įmonės (Banko), tiek produkto (portfelio valdymo paslaugos) lygmeniu į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui investicijų procese atsižvelgiame:</p> <p>1) savo investicinę veiklą grįsdami ir vadovaudamiesi Jungtinių Tautų (JT) atsakingo investavimo principais ir investuodami tik į tuos kolektyvinio investavimo subjektus, kurie platina JT atsakingo investavimo principus pasirašiusių investicijų valdytojų išleistas finansines priemones;</p> <p>2) Siekdami užkirsti kelią tiesioginėms investicijoms į finansines priemones, galinčias daryti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, vadovaujamės „Luminor“ tvarumo politikoje pateiktu subjektų, į kuriuos neinvestuojama, sąrašu.</p> <p>Per ateinantį ataskaitinį laikotarpį Bankas atidžiai stebės savo portfelį bei finansinių priemonių ASV duomenis, vertindamas ASV integravimo į investicinių sprendimų priėmimo procesą galimybes.</p>

3 LENTELĖ

Papildomi poveikio socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir korupcijos bei kyšininkavimo prevencijai rodikliai

RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KYŠININKAVIMO PREVENCIJOS SRITYSE

Neigiamas poveikis tvarumui	Neigiamas poveikis tvarumo veiksniams (kokybiniai arba kiekybiniai duomenys)	Matas	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves						
Žmogaus teisės	9. Neįgyvendinama žmogaus teisių politika	Investicijų į žmogaus teisių politikos neįgyvendinančius subjektus dalis	9,565277 %	14,339117 %	Aprėptis 96,38% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	Investavimo komanda 2023 m. pabaigoje atnaujino portfelio paskirstymą, teikdama pirmenybę priemonėms, kurių ASV rodikliai yra aukštesni. Perbalansavimo procese taikomi ASV pirmenybės principai įtvirtinti Banko ASV išsamaus patikrinimo tvarkoje. Tiek įmonės (Banko), tiek produkto (portfelio valdymo paslaugos) lygmeniu į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui investicijų procese atsižvelgiame:
Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija	17. Apkaltinamųjų nuosprendžių už korupcijos ir kyšininkavimo teisės aktų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma	Apkaltinamųjų nuosprendžių už korupcijos ir kyšininkavimo teisės aktų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma	1: 2 2: 4769,2812 milijonų EUR	1: 2 2: 4766,451 milijonų EUR	1: Aprėptis 90,84% Apskaičiuota 0% Pranešta 100% 2: Aprėptis 90,84% Apskaičiuota 0% Pranešta 100%	1) savo investicinę veiklą grįsdami ir vadovaudamiesi Jungtinių Tautų (JT) atsakingo investavimo principais ir investuodami tik į tuos kolektyvinio investavimo subjektus, kurie patina JT atsakingo investavimo principus pasirašiusių investicijų valdytojų išleistas finansines priemones; 2) Siekdami užkirsti kelią tiesioginėms investicijoms į finansines priemones, galinčias daryti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, vadovaujamės „Luminor“ tvarumo politikoje pateiktu subjektų, į kuriuos neinvestuojama, sąrašu. Per ateinantį ataskaitinį laikotarpį Bankas atidžiai stebės savo portfelių bei finansinių priemonių ASV duomenis, vertindamas ASV integravimo į investicinių sprendimų priėmimo procesą galimybes.

1. Aprėptis – įmonių dalis, kurių duomenys pagrindinio neigiamo poveikio (PNP) skaičiavimui yra pasiekiami. Siekiant užtikrinti gero lygio tikslumą ir aprėptį, Banko ataskaitose naudojami įmonių lygmens PNP, o tais atvejais, kai aprėptis įmonės lygmeniu nėra pakankama, naudojami patrunuojančiųjų įmonių duomenys. Kai patrunuojančiosios įmonės duomenys taip pat nėra pakankami, trečiosios šalies duomenų teikėjas ieško kitų patrunuojančiųjų įmonių organizacijos struktūroje.
2. Estijos Respublikos vertybinių popierių rinkos įstatymo 2112 straipsnio 6 dalis, Latvijos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 126 dalis, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 41 straipsnio 1 dalis.
3. 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje. Šaltinis: [EUR-Lex - 32019R2088 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
4. 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (tekstas svarbus EEE). Šaltinis: [EUR-Lex-32020R0852 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
5. EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacija dėl atsakingo verslo (2018). Šaltinis: [OECD-Due-Diligence-Guidance-for ResponsibleBusiness-Conduct.pdf](#)
6. Šaltinis: [THE 17 GOALS | Sustainable Development \(un.org\)](#)
7. JT Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai (2011), šaltinis: [Guiding Principles Business HR_EN.pdf \(ohchr.org\)](#).